

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΟΥΡΗΣ

Ὅγδοον κι' εἰκοστὸν μετροῦντες χρόνον
ἐδρεύομεν' στήν γῆν τῶν Παρθενῶνων.

Χίλια κι' ἐνιакόσα δεκατρία,
δραῖσις καὶ θερμὴ φιλοπατρία.

Τοῦ Μαρτίου δευτέρα,
μνημοσύνων ἡμέρα,

Χίλια διακόσα σαράντα κι' ὀκτώ,
τὶ πανηγύρι χαρᾶς τραντακτό.

Μνημόσυνον τοῦ γένους γὰ ἀνδρείους πεθαμμένους.

Σήμερα Ψυχασάββατο σὲ τάφους ἀωνύμους,
ποῦ κρύβουν μέσα λεβεντιὰ καὶ μαχητὰς ἀλκίμους.

Μάννα, ποῦ τώρα προχωρεῖς
κατακαμαρωμένη,
αὐτὴ τὴν δάφνη ποῦ φορεῖς
τὴν καταιματωμένη,
ποιὸς τάχα σοῦ τὴν ἔδωσε, καὶ τοῦτο τὸ στεφάνι
ποιὸς νὰ σοῦ τῶχῃ κάνει;

Τέτοια δάφνινα κλωνάρια
μοῦδωσαν τὰ παλληκάρια
τόσων ἀνδραγαθημάτων,
ποῦ δὲν ξέρω τῶνομά των.

Κι' ἂν φαίνεται αἱματόβρεκτο τὸ στέφανο ποῦ' πήρα,
τοῦ κόσμου τῶχ' ἢ μοῖρα
νὰ θάλ' ἢ δάφνη μ' αἵματα,
μὲ πόνους καὶ μ' ὀρφάνια,
καὶ νᾶναι Νίκης στέμματα
τάκάνθινα στεφάνια.

Ἡρώων Κοιμητήρια, ποῦ θέλουν νικητήρια.

Α'.

Φ.— Ἐλα, φίλε προσφιλή...

Π.— Ποῦ με πᾶς, βρε Φασουλῇ;
Φ.— Αὐτὴν βλέπεις τὴν φυλλάδα
καὶ τῆς δόξης τὴν κοιλάδα;

Π.— Ναὶ τὴν βλέπω.

Κύττα' μπρὸς σου,

κι' ὅλο κάνε τὸ σταυρό σου.

Π.— Ρίγος τὸ κορμί μου τρέχει
Φ.— κι' ἕνας τρόμος μὲ συνέχει.

Φ.— Σήμερα νεκρῶν ἡμέρα...

Π.— Περιγλέτο μου προχώρει...

τῆς Πατρίδος δορυφόροι
ἀναπαύοντ' ἐδῶ πέρα.

Βλέπεις τοῦτα τὰ λιθάρια,
ποῦ λαὸς τὰ προσκυνᾷ;
εἶνε μνήματα τρανά,
ποῦ κοιμοῦνται παλληκάρια.

Βλέπε μνήματα περίσσια,
ποῦ δὲν ἔχουν κυπαρίσσια,
μήτε πένθιμαις ἱταῖς.

Ἐδῶ μέσα θάβρης νεῖατα,
ποῦ σβυσαν ζωὴ γεμάτα
στοῦ πολέμου τῆς φωτιᾶς.

Κύτταξε λαὸν ἀθρόον...
σὲ παράδεισον ὀνείρων
σήμερα λαμπρύνεται.

Ἔνα Πάνθεον ἡρώων,
ἔνα Πάνθεον μαρτύρων
γύρω μας εὐρύνεται.

Ψυχασάββατο μεγάλο,
Ψυχασάββατο τρανό...
ἔμπρός εἰς ἓνα μνήμα κ' ἄλλο
σκύβω καὶ τὸ προσκυνῶ.

Κοιμητήριον δὲν εἶναι καθὼς τᾶλλα τὰ κοινά...
ἔδω Μοῦσ' ἀνδρείας ψάλλει,
ἔδω μὲν Πατρίς μεγάλη
σκύβει καὶ τὰ προσκυνᾷ.

Μνήματα νεοσκαφῇ
προσκαλοῦν εἰς νέαν πίστιν
κάθε τῆς Πατρίδος μύστην
χαίροντα καὶ κατηφῇ.

Μὰ καὶ σὺ ἔμπροστά σ' ἐκείνα
σκύβε τώρα καὶ προσκύνᾳ.
Εἶναι δόξα καὶ τιμὴ
διατόρως ν' ἀνυμνοῦνται
τῆς Πατρίδος οἱ βομοί,
κ' εὐλαβῶς νὰ προσκυνοῦνται.

Π.—

Ἡμέρα μνημοσύνων,
καῦμένη Φασουλῇ,
κ' ἦχος ἀντιλαλεῖ
σημάντρων χαρμοσύνων.

Σ' αὐτὸ τὸ Κοιμητήρι,
ποῦ βλέπω τώρα ἔμπρός μου,
δὲν εἶναι πανηγύρι
ἐκφυλισμένου κόσμου.

Σ' αὐτὸ τὸ Κοιμητήριον
κοιμάται δόξα πάλης,
καὶ σοῦρχεται νὰ ψάλλῃς
πολέμων ἐμβατήριον.

Μήτε κολλύβων δίσκοι
γὰ τοὺς ἀποθαμμένους,
ἔδω καθέννας βρίσκει
νέα ζωὴ τοῦ γένους.

Τὰ χεῖλη ψιθυρίζουν
λαμπρὸν Πατρίδος αἶνον,
σκιᾶς μὲ τριγυρίζουν
παιδῶν ἀγαπημένων.

Μάτια πολλὰ τὰ κλαῖνε,
μαζὶ μ' αὐτὰ καῖμενε,
πικρὰ θρηνηλογῶ
τὰ νεῖατα των κ' ἐγώ.

Τέτοιο Ψυχασάββατο
σὲ τέτοιο Κοιμητήρι
τὸν κόσμον ἐξεγείρει.

Ἐτῆς πέτραις ἀποκάτω,
μέσα σ' τὸ κρῦο χῶμα
καρδιαῖς κτυποῦν ἀκόμα.

Παλληκαριῶν ψυχὴ
κοντὰ μας τριγυρίζει...
πολέμων ἰαχὴ
τὴν γλυκονανουρίζει.

Πάλλει παλμοὺς μεγάλους,
ξυπνᾷ στοὺς ἀντιλάλους
κωδῶνων καὶ σημάντρων.

Ξυπνᾷ μὲ τὴν καμπάνα,
ξυπνᾷ καὶ μὲ τὸν Πᾶνα
βουνῶν, σπηλαίων, ἀντρων.

Ξυπνᾷ μὲ Λευθεριαῖς,
ποῦ γρήγοραις περνοῦν
πελάγη καὶ στεριᾶς,
καὶ τὴν χαρὰ κερνοῦν.

Ψυχαῖς ἀγαπημέναις
παλληκαριῶν σκιρτᾶτε,
καὶ λευκοφορεμέναις
τριγύρω μας πετᾶτε.

Νέας Πατρίδος αἶνους
τὰ πάντ' ἀντιλαλοῦν,
ἵσταντο οὐρανὸ τοῦ γένους
πούλῃς φεγγοβολοῦν.

Σ' αὐτὸ τὸ Κοιμητήρι
νέα Πατρίς θὰ σπείρῃ
ζωῆς μεγάλης σπόρους.

Καὶ ρόδα Μαραθῶνων
θ' ἀναβλαστήσουν μόνον
μέσα σ' αὐτοὺς τοὺς χώρους.

Αὐτὸ τὸ Κοιμητήρι, ποῦ δὲν τὸρίζουν ὄρια,
καὶ δὲν περικοσμεῖται μὲ μνήματα πελώρια,
θὰ μείνῃ μὲν ἡμέρα
τοῦ γένους μεγαλεῖο,
καὶ θάνατο πέρα πέρα
Πατρίδος Μανσωλεῖο.

Β'.

Φ.—Φωνάξετε σὲ μνήματα παιδῶν νεοσκαμμένα
πῶς πῆραμε τὰ Γιάννινα τὰ κοσμοξυλασμένα.
Φωνάξετε σὲ μνήματα προμάχων εὐφροσύνως
πῶς μῆπκε μὲς σ' τὰ Γιάννινα λαμπρὸς ὁ Κωνσταντῖνος.

Πέστε σὲ μνήματα τρανὰ
πῶς γῇ γιορτάζει σκλάβο,

Πάω κ' ἐγὼ μὲ στέφανο σ' τὰ χῶματά μας τάχα,
πάω ψηλά σ' τὰ Γιάννινα, σ' τοῦ Μπέτη τὰ Σεράχα.

κ' Ἑβραῖοι κράζουν Ὡσαννὰ
σ' τοῦ νικητοῦ τὸ διαβά.

Μεγάλα ξεφαντώματα
φωνάξετε σ' τὰ χῶματα
τῶν ἀνωνύμων τάφων.

Πέστε πῶς βρόντησαν ξανὰ
Κιόφαις καὶ Πίνδοι καὶ βουνὰ
καὶ ῥάχαις τῶν Ἀγράφων.

Πέστε πῶς ἀναψαν φωτιᾶς
σ' τὰ χῶματά μας τάχα,
κ' οἱ δρόμοι γέμισαν μυρτιαῖς,
δαφνόκλαρα καὶ βᾶγια.

Πέστε πῶς Νίκη ζηλευτὴ
λαὸς πανηγυρίζει,
πῶς καὶ τὸ μάτι τοῦ Μουφτῆ
ἀπὸ χαρὰ δακρύζει.

Σ' τὰ μνήματα τὰγαπητὰ
φωνάξετε το δυνατό
πῶς ἔγιναν ἀλήθεια
αἰῶνων παραμύθια.

Πέστε πῶς σὰν ἐπρόβαλε τοῦ γένους ἡ γαλάζια,
λησμονηθῆκαν σκοτωμοί,
καὶ τυραννίαις καὶ καῖμοι,
καὶ πόνοι καὶ μαρτύρια.

Φωνάξετε σὲ μνήματα
παρηγοριᾶς μνημόματα.

Φωνάξετε πῶς ἡ φυλὴ
ἐνόπλιος μεγαλύνει,
καὶ πέρα σ' τὴν Ἀνατολὴν
τὸ κράτος της ἀπλώνει.

Πέστε πῶς ἐσκορπίσθηκαν τὰ σύννεφα τὰ μαύρα
σ' τὸ φῶς τῶν μαχητῶν,
πέστε πῶς ὁ Διάδοχος ἐπῆγε καὶ σ' τὴν Χάβρα
τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Κ' ἄλλοθρησκοὶ κ' ἄλλόφυλοι, Τοῦρκος, Ἰσραηλίτης,
μὲ τὴν γαλάζια γίνεται κοσμοφιλεῖς πολίτης.
Κ' ὅπου φανῇ μὲ τὸν Σταυρὸ καὶ μὲ τὸν καββαλάρη
δοῦλος δὲν λέγεται κανεῖς,
καὶ Λευθεριᾶς ἀληθινῆς
σκορπᾷ περίσσια χάρι.

Τὸ σύμβολο τὸ γαλανὸ
φέρει σ' τὴν γῇ τὸν οὐρανόν,
μ' αὐτὴν κανεῖς Σατραπῆς.

Σημαία τῆς Ἐλευθεριᾶς,
σημαία τῆς παρηγοριᾶς,
σημαία τῆς ἀγάπης.

Ὡ ξένοι πολῖται,
μαζὶ μας τελεῖτε
μνημόσυνα τώρα
σὲ τάφους Πατρίδος,
ποῦ σ' ὅλους ἐλπίδος
χαρίζουνε δῶρα.

Σὲ λόφους, σὲ βράχους,
ὕμνεϊτε προμάχους
Πατρίδος κοινῆς.

Καμμία φοβέρα
σκληρῆς πέτρα πέτρα,
καὶ δοῦλος κανεῖς.

ὦ γῆ μας πατρώα,
ὦ νέων Ἡρώα,
καὶ πόνων ἐδάφη.

Ἐν μέσῳ παιάνων
κι' ἀρχαίων τυράννων
ταράσσονται τάφοι.

Γ'.

Π. — Φωνάξετε σὲ μνήματα παιδῶν νεοσκαμμένα
πῶς πῆραμε τὰ Γιάννινα τὰ κοσμοζακουσμένα,
μὰ δὲν τοὺς ἦτανε γραφτὸ
τὸ τρῶπαιο τὸ ζηλευτὸ
κι' ἐκεῖνα νὰ τὸ δοῦν
καὶ νὰ τὸ κελαῖδεῦν.

Μὲ τὴν καμπάνα ποῦ κτυπᾷ
πετάξετ' ἔξω χαρωπὰ
νέων ἡρώων πνεύματα.

Φωνάξετε κι' ἐδῶ κι' ἐκεῖ
στὴν Πάργα τὴν ἱστορικὴ
πῶς μπῆκαν τὰ Στρατεύματα.

Ἀνάσαναν βαθεῖα βαθεῖα
τὰ πονεμμένα στήθη,
πῶς πῆραν τὴν Παραμυθιά
δὲν εἶναι παραμύθι.

Ἐτόνωσε μιὰ κόρη
κάθε κορμὶ κυρτὸ,
καὶ Σέρβοι σπαθοφόροι
χόρεψαν τὸν συρτὸ.

Μ' ἐμᾶς ὁ κόσμος ὅλος
εἶδε χαρᾶς ἡμέρα...
ἐβρόντησε κι' ὁ Στόλος
ἀπὸ τὸν Μοῦδρο πέρα.

Βοή κατορθωμάτων
καὶ παφλασμὸς κυμάτων,
ποῦ νόμιζες πῶς ἦτο πελάγιος ᾠδὴ
στοῦ Στόλου τὰ καμάρια, στῆς Ὑδρας τὸ παιδί.

Ἀθλοὺς τοῦ παννυμνήτου
θαλασσινοῦ μας ψάλλω,
ποῦ τρώπαια ξεθάβει.

Καὶ βλέπω τὴν ψυχὴ του,
ποῦναι τὸ πῶς μεγάλο
καὶ δυνατό καράβι.

Ἀνάστασις Ἐλευθερίας
σὲ μνήματα παλληκαριᾶς,
κι' ὅς ἔρχονται λεβέντηδες γιὰ νὰ τὰ προσκυνᾶνε,
κι' ὅσοι τὰ στεφανώνουνε στεφανωμένοι νᾶναι.

Συνέδριον Ἀλβανικὸν πολὺ διασκεδαστικόν.

Ἀλβανικὸν Συνέδριον ἐγένετο τὸ Τριέστι
καὶ μόνον ὁ Σκενδέρμπεης σὲ τοῦτο δὲν παρέστη.
Ἀλβανικὸν Συνέδριον σημαντικῆς ἐννοίας
περὶ συστάσεως μιᾶς μεγάλης Ἀλβανίας.

Ἦταν ἓνας Κολονέλος
κι' ἓνας Ἰταλὸς φρατέλος,
διδὸ μαγάραις, διδὸ Μαγάροι,
καὶ πέντ' ἔξη Σκιπετάροι.

Κι' ὁ φρατέλος γιὰ πρωτεῖα πιάστηκε μὲ τὸ Μαγάρο,
μὰ φορτώθηκε κι' ἐκεῖνος εἰς τὸν Ἰταλὸ τὸν κάρο,
κι' ἔγινε κανγᾶς σπουδαῖος τὰ πρωτεῖα ποτὸς θὰ λάχῃ,
καὶ γιὰ πλιάτσικα μιλοῦσαν Ἀρβανίταις μὲ σελάχι.

Καὶ στὰ σχέδια τῶν φίλων ἐγένετο κακὴ χαλάστρα
κι' ἄρχισαν ἐκεῖ φαγούραις,
καὶ μες στ' ἄντερα γουργούραις
ἐνοιωθᾶν οἱ Σκιπετάροι, ποῦ λαμπαν ἀπὸ τὴν πάστρα.

Καὶ θυμωμένοι σφόδρα
ἔζητοῦσαν μὲ φοβέρα
τὰ Γιάννινα, τὴν Σκόδρα,
καὶ τὴν κακὴ τῶν μέρα.

Οἱ φίλοι Σκιπετάροι
κτυποῦνε τὸ ποδάρι,
καὶ θέλουν κι' Ἡγεμόνα,
ποῦ νᾶχῃ καὶ Κορῶνα.

Κι' ἀρπάζουνε μιὰ κλάρα,
καὶ μιὰ μεγάλη λιάρα,
ποῦναι γεμάτη λέρα,
τὴν κάνουνε παντιέρα.

Κι' ἦταν κι' ἓνας, ποῦχε μουσι,
καὶ τὸ στρώνουν στὸ τσουμποῦσι,
κι' Ἀρβανίταις παινέμενοι καὶ πεινῶντες Σκιπετάροι
τρῶνε παστρουμά, καὶ τρίβουν ψίχα ψίχα τὸ σκορδάρι.

Καὶ χορεύουνε καγκέλι,
κι' Ἀρβανίτη κράτος τέλει,
καὶ μεθοῦνε καὶ φρατέλοι,
καὶ μεθοῦνε καὶ Μαγάροι,
καὶ πλιατσικολόγοι γλάροι.

Καὶ φωνάζουν μ' ἓνα στόμα
πῶς κι' ὁ Περικλῆς ἀκόμα
τῆς Ἀθήνας ὁ κλεινός,
ποῦ παρ' ὅλων ἐξυμνεῖτο,
ἄλλο τίποτε δὲν ἦτο,
παρὰ Λιάπης Ἀλβανός.

Τὸ Συνέδριον φωνάζει πῶς ἐν οὐ παικτοῖς δὲν παίζει,
καὶ γελᾷ τὸ μακαρόνι,
καὶ στὸ τέλος τὸ τραπέζι
ὁ Μαγάρος τὸ πληρόνει.

Ἀλλὰ σὰν εἶδαν τὰ παιδιὰ τοῦ πάλαι Καστριώτη
πῶς τέλειωσ' ἔτσι κουτουροῦ κι' αὐτὸ τὸ φαγοπότι,
ᾤψαν τὸ Συνέδριον μὲ πόνο καὶ μὲ λύπη,
κι' ἠκούσθη λέγουσα τρανὴ
πρὸς τὸ Συνέδριον φωνή:
φράσκελο ποῦ σοῦ λείπει.